

SLOBODNA VOJVODINA

BESPLATAN PRIMERAK

GODINA XI

BROJ 29

FEBRUAR 2008.

ALEKSANDRA JERKOV:
PRELAZNI
SPORAZUM ILI
ŠARENA LAŽA

NENAD ČANAK:
VANREDNIM
IZBORIMA PROTIV
ŠIZOFRENije

ALEKSANDAR MARTON:
LJUBAV NA
KOŠTUNIČIN
NAČIN

VOJVODINA
NUJE KRAVA MUZARA

SAČUVAJMO NAŠE PARE
ŽIVEĆEMO BOLJE!

BOJAN KOSTREŠ:

Borićemo se
za ono što su
stvarale generacije!

INTERVJU: NENAD ČANAK

SLOBODNA VOJVODINA

Vanrednim izborima protiv šizofrenije

Predsednik Lige socijaldemokrata Vojvodine Nenad Čanak ocenio je da je jedini izlaz iz aktuelne političke i institucionalne krize u Srbiji u raspisivanju vanrednih parlamentarnih izbora, koji bi, po njemu, mogli da se održe 11. maja, zajedno s lokalnim i pokrajinskim.

U razgovoru za „Dnevnik“, Čanak je istakao da su ovi izbori ključni za budućnost Srbije, jer bi se na njima razjasnilo „ko jeste za evropske integracije, a ko je protiv ulaska Srbije u Evropsku uniju“.

– Srbija je podjeljena na dva velika politička bloka – evropski i antievropski. To su pokazali i upravo održani predsednički izbori, i dok ne dobijemo čistu sliku o tome kojim će

kursem ova zemlja, neće biti nikakvog pomaka napred. U protivprirodoj DS-DSS koaliciji najviše je trepo proevropski deo Srbije. Pa zar je trebalo da nam Oli Ren kaže da su Vojislav Koštunica i njegov DSS prepreke na evropskom putu Srbije? – istakao je Čanak.

Kad zagovarate izbore, očekujete li da će potez u tom pravcu povući sam premijer eventualnom ostavkom, ili pak DS političkim pritiskom na koalicione partnere?

– Ne verujem da će Vojislav Koštunica podneti ostavku, pa makar ga to koštalo opstanka na političkoj sceni. Međutim, nije problem u tome što Koštunica hoće da se samoubije, već što to hoće da uradi atomskom

bombom. To je problem! Jer će za sobom povući kompletну državu. I zato su parlamentarni izbori jedini izlaz iz krize. A kao što neće podneti ostavku, ne očekujem od Koštunice ni da predloži raspuštanje parlamenta, što je preduslov za raspisivanje izbora, pošto raspuštanje Skupštine predlaže Vlada predsedniku države. A Vlada to može da učini jedino ako održi sednicu na kojoj bi ta tačka došla na dnevni red. To, međutim, trenutno deluje nestvarno, jer Koštunica i neće da saziva Vladu baš zato da većina ministara iz DS-a i G17 plus ne bi došla u poziciju da može da predloži raspuštanje aktuelnog skupštinskog saziva.

Koliko je realno da zbog sukoba između DSS-a i DS-a dove do formiranja nove vlade DSS-SRS-SPS-a, o čemu se spekulise u javnosti?

– Ta opcija jeste moguća, ali politički bi bilo nelogično da radikali, kojima raste rejting, drže Koštunica u životu, kad on nestaje s političke scene. S druge strane, ako bi Tomislav Nikolić dozvolio da uđe u takav dogovor s Koštunicom, on bi u velikoj meri narušio svoj imidž s obzirom na uvredu koju mu je lider

DSS-a naneo, prevarivši ga za mesto predsednika Skupštine Srbije, gde se Nikolić zadržao svega nekoliko dana.

Da li je moguće da se izbori izdejstvuju ako bi DS ili G17 plus izasli iz Vlade?

– U slučaju da se DS i G17 plus povuku iz Vlade to nikako ne mora značiti i njen pad, jer Koštunica može nastaviti da vlada preko neformalne ad hoc skupštinske većine, s manjinskom vladom u kojoj više ne bi bilo DS-a i G17 plus. Mi sad ulazimo u domen takvog političkog nemoralu u kojem je teško čak i fantazirati o mogućim scenarijama ove krize...

Na koji način uoče može doći do raspisivanje izbora, za koje

kažete da su jedini izlaz iz aktuelne krize?

– Sledi nam rat nerava, i tu će se videti čiji će živci prvi popustiti. Mogu samo da se nadam da će to biti neko od političara, a ne gradani Srbije. Jer, država je u paralizi samo zato što Koštunica nema većinu u Vladi za svoj antievropski kurs, a istovremeno ima većinu u Skupštini, gde računa na radikale i socijaliste. Samim tim, skupštinska većina za evropski kurs i skupštinska većina za podršku Vladi nisu iste, što je šizofrenija koja se mora prekinuti, a jedini način za to su vanredni parlamentarni izbori.

(Dnevnik, 11. februar 2008.)

Koštunica svesno proizveo krizu

Kome odgovara kriza institucija u Srbiji u situaciji kad se očekuje proglašenje nezavisnosti Kosova?

– U pitanju je Koštuničina potreba da se zemlja zadrži u krizi, kako bi Boris Tadić poneo svu odgovornost za ono što sledi u vezi sa statusom Kosova. Predsednik Srbije trenutno ima najjači kreditibilitet, jer je upravo ta pozicija imala najveću proveru među biračima. I zato me ne bi čudilo da su ovu krizu svesno proizveli Vojislav Koštunica i njegovi saradnici zato da bi se paralisa u Vladi i Skupština, a kako bi se na predsednika Republike prebacila odgovornost da se suoči s proglašenjem nezavisnosti Kosova, koje možemo očekivati u narednih desetak dana. To je još jedno bežanje od stvarnosti kojom pribegava Koštunica i guranje drugih da vade kestenje iz vatre.

IRACIONALNI LEGALISTA ILI...

Ljubav na Koštuničin način

Vekovima je na ispit stavljana činjenica da u politici nema ljubavi nego da tim poljem vladaju interesi. I naravno, interesi uspostavljaju odnose između zemalja i stvaraju osnovu za prosperitet država koje su u partnerskim odnosima.

Poslednji izlivi ljubavi Vojislava Koštunice prema Vladimiru Putinu i Ruskoj Federaciji predstavljaju primer neracionalnog negiranja teze o snazi ineresa u bilateralnim odnosima među državama.

Ljubav prema Rusiji možda u Srbiji može dobiti i drugo ime. Svakako ispravnije je reći da se radi o podanju. Zvuči neverovatno, ali istina je da su gradovi u kojima su na vlasti Koštuničin DSS i Nikolićevi radikalni počeli su da dobijaju novog počasnog građanina, Vladimira Putina.

Pre petnaestak dana iz Srbije je u Rusku federaciju došao i drugi poklon. Ministar infrastrukture Vlade Srbije Velimir Ilić potpisao je ugovor o energetskoj saradnji sa Ruskom federacijom kojim bi Rusi uskoro mogli da zagospodare vojvođanskim Naftagasom.

Nema šta, prava ljubav Vojislava Koštunice prema Rusiji. Poklon je premijer Koštunica, kao i mnogo puta do sada, uzeo iz Vojvodine.

Kao i svaka ljubav i ljubav u politici trebala bi da bude uzvraćena. U ovoj Kuštunica-Rusija ljubavnoj romansi takvog uzvraćanja nema.

Poznata je činjenica da je taj gas 15% skupljeg nego gas koji Rusi isporučuju Nemačkoj.

Kada govorimo o odnosu Ruske federacije prema Srbiji moramo da se zapitamo gde se nalaze brojna

Piše:
Aleksandar Marton

lica sa poternica naše države. Gde su Mirjana Marković i Marko Milošević? Naravno, u Moskvi. Ruska vlada im je nedavno dodelila i azil.

Ovo je očit primer nepoštovanja međunarodnog prava, a očito je i bezčisto nepoštovanje Srbije od strane Ruske federacije.

Osobe koje su svojim političkim i kriminalnim delovanjem ojačale državu Srbiju i njene građane sada uživaju pod zaštitom nazovi bratske Rusije.

Slično je i sa Miloševićevim generalom Veljkom Kadrijevićem, koji je poznat po svom učeštu u razbijanju SFRJ, a bio je spreman da izda naredenje da se puca na oponicione demonstrante na martovskim protestima u Beogradu 1991. godine.

General Kadrijević se slobodno šeta Moskvom i putem medija šalje poruke koje je slao i nesretnih devedesetih godina. I mnogi drugi kriminalci iz naše zemlje našli su svoje mesto pod suncem na ulicama Moskve i drugih ruskih gradova.

Neracionlana ljubav Vojislava Koštunice prema Putinu u Rusiji očito nas jako puno košta i možda predstavlja prvi korak ka realizaciji ideje Tomislava Nikolića o Srbiji kao ruskoj guberniji.

U toj guberniji Nikolić bi želeo da bude gubernator, a Koštunica možda predsednik nekakve gubernijske Dume. Srbija i Vojvodina su u Evropi.

Velika većina građana ove zemlje sebe vidi kao Evropljene. Ta činjenica će i omesti Koštunici i neuspelog gubernatora Nikolića i njihovim nemarama.

VOVOĐANI IZABRALI PREDSEDNIKA SRBIJE

Na Tadića je red!

Piše: Dejan Čapo

Srbijanski političari daju sebi za pravo da se preganjaju i nadmaju oko kandidata za predsednika Nародне skupštine, da se tri meseca natežu oko sastava vlade, inate i jogune oko toga da li pre treba da se sastane Skupština ili Vlada Republike Srbije, potpuno podele na pristale ulaska u Evropsku uniju i zagovornike Srbija postane ruska gubernija. Vojvođanski seljak, za to vreme, ne može da pregovara sa svojim oranicama. One traže precizne rokove. Tačno se zna kada njiva mora biti uzorana, posejana, prihranjena i požnjeneva. To je upravo razlika u odnosu prema poslu kojim se bave sadašnja politička elita u Srbiji i ljudi koji žive od svog rada, vojvođanski Ratari. Sudeći prema početku, Vojvođanima je propala još jedna tranzicija godina. Zato Liga socijaldemokrata Vojvodine želi građanima Vojvodine i Srbije da, uz Demokratsku stranku, Demokratsku stranku Srbije (plus Novu Srbiju) i Srpsku radikalnu stranku, srećno i zdravo prožive 2008. i dočekaju 2009. godinu.

Osvanuli su nedavno bilbordi, širom Vojvodine, na kojima se Boris Tadić zahvalio Slovacima, Srbima, Mađarima, Rumunima, Rusinima, Hrvatima, Romima... na podršci i ostvarenoj pobedi. Lepo je biti fin i dobro je da imamo uljupnog predsednika, ali od Tadića očekujemo mnogo više, moliču lepo. Golema podrška Vojvođana obavezuje. Ugovor za davanje koncesije na autoput Horgoš-Požega, po kom će Vojvođani biti oštećeni za nekoliko stotina miliona evra, još nije ponisan. Prodaja Naftagasa (izvinite Naftne industrije Srbije) će biti obavljena po ceni od 400 miliona evra ili nekoliko PUTA manjih od procenjene vrednosti ovog industrijskog giganta. Za to vreme Paor u severne srpske pokrajine je zabranjeno da izveze tržišne viškove žitarica. Srpska vlada mu je zabranila da to čini narednih godina ipo, plažeći se valjda da ratar ipak može nešto da zaradi (negovanje tradicija iz vremena komunizma i socijalizma). Vojvođani se voze po najgorim putevima u državi, nemaju posla, odumiru, bebe nam fale, preživljavaju u 21. veku. I pored svega, stanovnike Vojvodine ni ova ni ovakva vlast ne sprečava da u najvećem procentu pune kasu Republike Srbije, redovno plaćaju poreze, struju, tv pretplatu. Da li će predsednik Tadić dozvoliti da zbog toga i dalje budu kažnjavani? Da li je njihov greh želja da žive u pravno uređenoj državi, bez carinskih, drumskih, stičajnih, privatizacionih, sportskih i ostalih mafija? Ko se to plaši da čemo ostati narod bez tradicije ako iskorenimo mito, korupciju i kriminal?

Umesto zahvalnosti Vojvođanima, Liga socijaldemokrata Vojvodine predlaže da se Tadić zahvali svojim koalicionim partnerima na podršci, prekine saradnju koja za interes nema viši životni standard građana, više posla, veće plate i penzije. Sa Demokratskom strankom Srbije i Koštunicom, plus Novom Srbijom i magistrom za psovke i primitivizam Velimirom Ilićem i Srpskom radikalnom strankom, vojvođanski Seljak će i dalje voziti traktor star oko 20 godina, biće nas u Vojvodini svake godine manje za oko osam hiljada a mlađi i školovani ljudi iz Vojvodine i Srbije će odlaziti u svoju novu domovinu Kanadu, Australiju, Novi Zeland. Znamo ko je nedavno vrlo glasno izgovarao: Evropska unija, reforme, bolji život! Građani Vojvodine su još jednom poverovali.

BOJAN KOSTREŠ, ZAMENIK PREDSEDNIKA LSV:

Borićemo se za ono što su stvarale generacije

Vest da je Agencija za privatizaciju Republike Srbije poslednjeg dana januara raskinula ugovor o prodaji zrenjaninskog „Šinvoza“ nije dobila nijednu naslovnu stranu. Toga dana Tomislav Nikolić i Boris Tadić imali su svoje završne konvencije u trci za predsednika Srbije, Đelić je tvrdio da će Vlada Srbije opstati bez obzira na sve a analitičari političkih prilika u Srbiji razlagali su, slog po slogan, šta znači kada premijer jedne države izjavlja da „ne zna da li će izaći na izbore“. O „Šinvozu“, nekadašnjem privrednom gigantu sa tradicijom dugom 120 godina, i jedinoj vojvodanskoj industriji specijalizovanoj za remont šinskih vozila, mašinogradnju i metaloprerađivačku delatnost, nije govorio niko. Još manje o radnicima i malim akcionarima ovog preduzeća koji su se godinama, bez ičije pomoći, borili da dokažu da njihovo preduzeće srlja u propast a da vlasnik, koji je u aprili 2004. godine kupio „Šinvoz“, ne ispunjava ugovorne obaveze.

Iako je raskid ugovora o prodaji „Šinvoza“ samo prvi korak ka oporavku ovog preduzeća, zrenjaninski radnici su izvojevali veliku pobedu. Ta pobeda, očigledno, nije značila ništa predsedničkim kandidatima i članovima vlade ali je upravo zbog toga ona značajnija i veća. Ona je dokaz da država i sudovi moraju da poštuju istinu i moraju da postupaju časno i pravedno. Ta pobeda podseća državne organe na ono što su zaboravili: da građani ove zemlje žele da žive u pravnoj državi, u kojoj je sudstvo nezavisno, depolitizovano i finansijski samostalno i u kojoj se pravo na život i rad i u praksi sprovodi kao jedno od osnovnih ljudskih prava.

U slučaju „Šinvoza“, put do te prve pobeđe bio je težak i tragican. Kada sam, počet-

Bojan Kostreš u poseti radnicima "Šinvoza"

kom novembra prošle godine, kao predsednik Skupštine Vojvodine posetio radnike „Šinvoza“ u pogonima njihove opljačkane fabrike, dočekali su me vredni i pošteni ljudi kojima je godinama gaženo radničko i ljudsko dostoјanstvo. Ti ljudi i njihove porodice dovedeni su na ivicu egzistencije a imali su samo jednu želju – da rade i zarade za pristojan život. Dočekale su me i umrlice njihovih kolega koje nisu izdržale nemar države i koji više nisu mogli da izdrže bedu, koju ničim nisu zasluzili. Na žalost, republičkim organima trebalo je dosta vremena da njihove tvrdnje o lošoj privatizaciji shvate ozbiljno. Suočeni sa lenjošću i nezainteresovanju državnog aparata, naoružani samo istinom o nezakonitoj i pogubnoj privatizaciji njihovog preduzeća, radnici „Šinvoza“ su otišli u Beograd, gde su im se u protestu pridružili i radnici ostalih loše privatizovanih vojvodanskih firmi. U beogradskom Domu sindikata, te noći preminuo je njihov kolega Radislav Stojanov, četrdesetogodišnji mehaničar koji je u „Šinvozu“ radio od 1987. godine, koji je dobio

otkaz i koji je iza sebe ostavio nezaposlenu suprugu i maloletnu čerku. Ova tragedija bila je poslednja u nizu sa kojom su se suočili radnici „Šinvoza“ i znali su da više niko nema prava da odustane.

Nisu odustali ni tog strašnog dana. Država ih je konačno, posle dve godine svakodnevne borbe, primetila i dve nedelje kasnije raskinut je ugovor o prodaji njihovog preduzeća. Međutim, pljačkaška privatizacija „Šinvoza“ nije jedina. Ni u Zrenjaninu, ni u Vojvodini. Radnici BEK-a, zrenjaninske Pivare, a verovatno će ih biti još, i dalje su egzistencijalno ugroženi zbog nesvesnog rada državnih organa. To je realnost i to je tačka oko koje niko u Vojvodini ne bi trebalo da pristane na bilo kakve kompromise, sve dok i poslednje preduzeće ne bude na valjan način privatizovano a radnici obezbeđeni dobriim socijalnim programima. O tome koliko će ta borba biti teška govori i činjenica da se privatizacijom vojvodanskih preduzeća puni republički budžet, a da u pokrajini stižu tek mrvice. To je još jedna stvar na koju Vojvodani ne smeju pristati i protiv koje, uz podršku pokrajinskih institucija, moraju da se bore.

Kao predsednik vojvodanskog parlamenta spremam da radnicima loše privatizovanih preduzeća pružim svu potrebnu logističku, pravnu i moralnu podršku, sve što u okviru svojih nadležnosti mogu da uradim. Jedino uz beskompromisno, ujedinjeno i snažno delovanje radnika, sindikata, malih akcionara, pokrajinskih i opštinskih i institucija i svih građana Vojvodine, možemo zaštiti našu imovinu od bezakonja i pljačke.

Radnicima „Šinvoza“ rekao sam da smatram da je obaveza političara da se uključe u ovakve

probleme i doprinesu njihovom rešavanju, a ne samo da se pojavljuju na slavljamima i sekama vrpce. Te poruke, u stvari, trebalo bi svakoga jutra da se sete svi članovi Vlade Republike Srbije, svi predsednici, od predsednika Mesne zajednice do predsednika države a pre svih – premijer. I treba ih svakodnevno na tu obavezu podsećati.

Ako srođne firme u centralnoj Srbiji rade dobro, a „Šinvoz“ je u stečaju, to znači sledeće: ili rukovodstvo ne valja, ili je u pitanju loša privatizacija, ili se ovde radilo o nečijoj zloj namjeri. Nešto od toga mora biti jer zaista ne verujem da su radnici, posle 120 godina uspešnog rada ovog preduzeća, zaboravili da rade i odjednom postali nesposobni i lenji? Neće biti.

Vojvodani nisu nesposobni i nisu lenji, naprotiv. Mi samo želimo da pokažemo da ako smo već dovoljno dobri da radimo, stvaramo i gradimo onda smo podjednako dobri i da tom imovinom upravljamo. I zbog toga, sigurno nećemo pristati na to da nam imovinu raspodaju i podele bahati pojedinci ili centralizovana država. Baš kao radnici „Šinvoza“, borićemo se za ono što su stvarale generacije pre nas jer ćemo samo tako imati šta da ostavimo generacijama koje dolaze.

PRVI U VOJVODINI SRBIJI POTPIŠALI INICIJATIVU "COUNTDOWN 2010":

Botoš na ekološkoj mapi Evrope

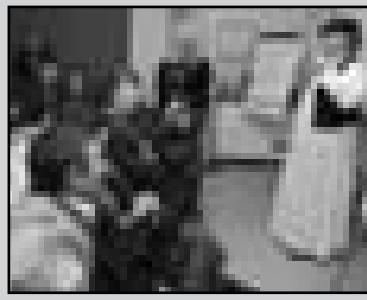
Vojvođansko selo Botoš, prvo u Vojvodini, ali i u čitavoj Srbiji, pristupilo je svetskoj inicijativi «Countdown 2010», čiji je cilj očuvanje biodiverziteta, odnosno raznolikosti biljnog i životinjskog sveta na čitavoj planeti. Deklaraciju «Countdown 2010», čiji je inicijator i nosilac Svetska unija za zaštitu prirode (International Union for Conservation of Nature - IUCN), potpisali su predsednik Mesne zajednice Botoš Živica Paravadić, predstavnik nevladine organizacije Asocijacije za razvoj Botoša Zoran Ilijašev i direktor preduzeća «Mladost» iz ovog mesta Dragana Milićev.

Na ovaj način, predstavnici lokalne samouprave, NVO sektora i privrede, uz veliku pomoć Zelene mreže Vojvodine i beogradске kancelarije IUCN-a, priključili su Botoš velikoj svetskoj kampanji za smanjenje gubitka biodiverziteta, kojoj su se do danas pridružile vlade 14 evropskih zemalja i više od 400 organizacija, regionalnih i lokalnih vlasti i predstavnika privrede iz čitave Evrope.

Predsednik Skupštine AP Vojvodine Bojan Kostreš ocenio je da su meštani Botoša dali primer čitavoj Vojvodini i Srbiji da se uz malo truda može učiniti mnogo za svoju lokalnu sredinu, a u ovom slučaju konkretno za posebno važnu oblast kao što je očuvanje prirode.

«Priroda i prirodni resursi koji nas okružuju ne pripadaju samo nama već ih moramo zaštititi i pobrinuti se da u njima mogu da uživaju i buduće generacije. Botošani su pokazali izuzetnu ekološku svest, učinili veliki korak i dali primer koji bi sada trebalo da sledi ne samo ostale lokalne zajednice, već i državne institucije», naglasio je predsednik Kostreš.

Pre potpisivanja Deklaracije «Countdown 2010», u Botošu je organizovan seminar na kojem su predstavnici IUCN-a iz Brisela i Beograda, i predstavnici Zelene mreže Vojvodine, govorili o značaju ove inicijative i očuvanju biodiverziteta uopšte.

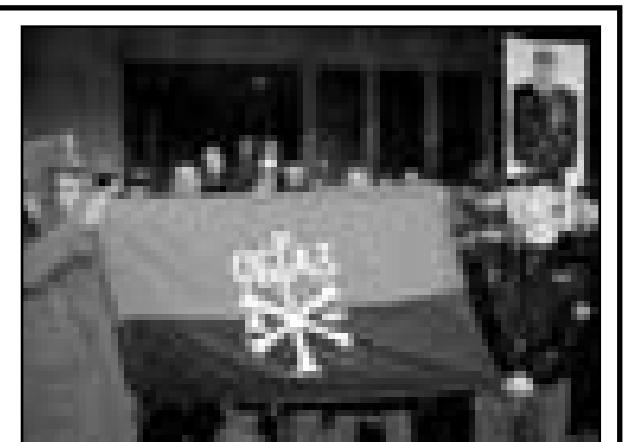
"Obraz" i radikalni na istom poslu

U beogradskoj galeriji "Kontekst" trista pripadnika klerofašističkog pokreta "Obraz" prekinulo je otvaranje izložbe "Odstupanje", čiji su autori mladi predstavnici savremene umetničke scene iz Prištine. Naponredno pre otvaranja izložbe u galeriju je ušao čovek sa kamenom u ruci i uzvikivao: "Kako vas nije sramota" i "Vratite se u Prištinu". Istovremeno, ispred galerije "Kontekst" okupljeni pripadnici "Obraza" skandirali su "Idite na Kosovu", "Idemo na Kosovo" i "Radovan Karadžić" a neki od njih nosili su sliku bivšeg komandanta JSO Milorada Ulemaka Legije u uniformi, koji je osuđen za ubistvo premijera Srbije Zorana Đinđića i bivšeg predsednika Srbije Ivana Stambolića. Kordon policije sprečio je pripadnike "Obraza" da priđu organizatorima ove izložbe, umetnicima iz Prištine, građanima koji su došli da vide njihove radove. Izložba je prekinuta zbog pretjerne bezbednosti učesnika i posetilaca. Tako se u Beogradu još jednom desilo ono što nije smelo – organizacija koja je odavno trebalo da bude zabranjena a njeni pripadnici kažnjeni za širenje nacionalne i verske mržnje i netrpeljivosti, demonstrirala je svoje pogubne ideje. I to baš u trenutku kada su, kao što je to rekla kustoskinja galerije "Kontekst" Vida Knežević, "demokratija, tolerancija i otvorenost Beograda i Srbije preko potrebi".

Izložba "Odstupanje" je pre Beograda predstavljena u Muzeju savremene umetnosti u Novom Sadu. Pripadnici nacionalističkih organizacija su se u ovom gradu "suzdržali" od reakcije ali je zato Srpska radikalna stranka (SRS), u okviru predsedničke kampanje Tomislava Nikolića, pokušala da gusnu zloupotrebu činjenicu da je predsednik Skupštine Vojvodine i zamenik predsednika LSV Bojan Kostreš otvorio ovu izložbu. Gotovo na svim televizijama sa nacionalnom frekvencijom, u okviru plaćenog termina SRS, emitovan je spot sa otvaranja ove izložbe u Novom Sadu, uz opis da je Kostreš "otvorio izložbu albanskih separatista koji veličaju zločinca Jašarića".

«Spot Tomislava Nikolića je poziv na linč mlađih umetnika iz Prištine, čiju sam izložbu otvorio u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine, u Novom Sadu, samo zato što su Albanci. Na ovaj način, Nikolić je bez ikakve odgovornosti vratio Srbiju i Vojvodinu u vreme nacionalne mržnje i ksenofobije. Dokazao je da čvrsto stoji na putu koji je devedesetih godina zacrtao lider SRS-a Vojislav Šešelj, na politici mržnje i protjerivanja svih pripadnika nacionalnih zajednica iz Vojvodine, samo zato što nisu Srbici, naglasio je tada Kostreš. On je istakao da su mlađi umetnici iz Prištine istaknuti antiratni aktivisti, koji su u najgorje vreme pokazali kako se zdravim razumom može delovati protiv nacionalne mržnje i boriti protiv ratnih zločinaca.

«Za razliku od tih mlađih ljudi, Tomislav Nikolić je devedestih služio politici koja je protjerivala građane Vojvodine zbog njihove nacionalne pripadnosti, čiji je lider Mađarima nudio jedan sendvič, a Slovacima dva jer moraju duže da putuju kada budu deportovani iz svojih kuća». Kostreš je istakao i da je veoma tragično to što, ako ne već mržnjom zadeleni Nikolić, onda bilo ko iz njegovog izbornog štaba nije osetio ni trunu moralu i raspitao se o anti-ratnoj izložbi "Odstupanje", koja je otvorena u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine. Ta izložba je, bez imalo dileme, antiratna i kritički nastro-

jena prema sadašnjoj kosovskoj situaciji i popularnoj kulturi.

«To što su radikalni uradili, u kakve svrhe i s kojim motivom, opasno je i nečasno i duboko se nadam da bar nisu bili svesni straha koji su prouzrokovali», naglasio je predsednik Skupštine AP Vojvodine i dodao da su, s druge strane, svojim spotom i pozivom na linč, radikalni samo dokazali da uprkos deklarativnoj promeni svog imidža, ostaju ono što su uvek bili i da je njihova „pomirljivost“ i „ujedinjeniteljstvo“ samo pokušaj gusnusne obbrane birača.

Šta je "Odstupanje"?

Organizatori izložbe "Odstupanje", koja je u januaru organizovana u Novom Sadu, povodom ondašnjih negativnih reakcija na pojavljivanje Adema Jašarića u radu umetnika Drena Malića, uputilo je tada saopštenje u kome se objašnjava da su u umetničkom delu "Licem u lice" (Face to Face) predstavljeni Elvis Prisli, kao ikona američke pop-kulture i Adem Jašarić, kao mitologizovani borac OVK, koji je kosovske Albance predstavljao heroja poslednjih ratova. "Oba lika su preko čuvenih slika-serigrafski Endija Vorholia ironizovani kao ikone savremene potrošačke pop-kulture. Ovim radom umetnik Dren Malić je kritikovao poziciju upotrebe i zloupotrebe protagonista poslednjeg rata na Kosovu", saopštilo je kustoski tim novosadske izložbe.

Ova izložba i druge slične inicijative u regionu pokazuju da je moguće prevazići teško nasleđe prošlosti kroz univerzalni govor savremene umetnosti. To u isto vreme znači da je zajednička budućnost na Balkanu moguća, stoji na kraju ovog saopštenja", saopštilo je kustoski tim.

"Protivno principu tolerancije"

Ministarstvo kulture osudilo je incident u kome je grupa huligana sprečila otvaranje izložbe albanskih umetnika iz Prištine "Odstupanja" u beogradskoj galeriji "Kontekst". Uz saopštenje se navodi da je sprečavanje uredno najavljenje izložbe protiv osnovnih principa "tolerancije, poštovanja kulturne raznolikosti, slobode javnog govora i umetničkog izražavanja kao temelje građanskog društva u Srbiji".

VODIČ KROZ PRIDRUŽIVANJE EU:

Sve što ste želeli da znate o priključenju EU, a niste imali koga da pitate!

Evropska unija (EU) i njene institucije imaju nekoliko vrsta odnosa sa zemljama širom sveta koje nisu njene članice:

1. Zemlje sa kojima EU ima samo ekonomske i trgovinske veze. Ovo su zemlje koje su veoma udaljene od EU i u kojima EU nema direktnе političke interese. Broj ovih zemalja se sve više smanjuje, s obzirom na to da EU počinje sve intezivnije da razvija sopstvenu spoljnju i bezbednosnu politiku (**Common Foreign and Security Policy - CFSP**)

2. Zemlje koje se graniče sa EU, ali nemaju mogućnost članstva u njoj. Ovo su Rusija, zemlje Mediterana, neke od zemalja koje su pripadale Sovjetskom savezu itd. Prema ovim zemljama EU razvija **Susedsku politiku (European Neighborhood Policy - ENP)**. Ona podrazumeva specijalne fondove za razvoj, projekte za kontrolu granica, zajedničke programe koji se sprovode u oblasti prekogranične saradnje, a najbolje je opisuju

3. Zemlje sa perspektivom pridruživanja EU, zemlje u pristupnom i predpristupnom periodu. Ovoj grupi zemalja su svojevremeno pripadale sve zemlje koje su postale članice EU, a sada joj pripadaju zemlje **Zapadnog Balkana i Turska**. U tetminologiji EU, Zapadni Balkan predstavlja zemlje bivše Jugoslavije, minus Slovenija, plus Albanija. Ove zemlje se dele na kandidate i potencijalne kandidate. Trenutno status kandidata za članstvo u EU imaju Turska, Hrvatska i Makedonija, a status potencijalnog kandidata Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija.

Kako u EU i šta je politika uslovljavanja?

Politika uslovljavanja je politika koju EU vodi prema svim zemljama u pristupnom i predpristupnom periodu. Ona je ustanovljena na sastanku Saveta EU koji je održan u junu 1993. godine u Kopenhagenu, otuda i nosi ime Kopenhaški kriterijumi.

Kopenhaški kriterijumi su skup pravila pomoću kojih se ustanovljava da li neka zemlja može da postane članica EU ili ne može. Oni ohvataju nekoliko grupa uslova. To su:

- **zakonodavni kriterijumi** (oni podrazumevaju da zemlja koja pristupa EU mora imati zakonodavstvo koje se slaže sa zakonodavstvom EU - ovo se stručno naziva *acquis communautaire* - pravne tekovine EU)
- **ekonomski uslovi** (oni podrazumevaju da zemlja mora imati tržišnu ekonomiju sa slobodnom konkurenjom, koja će biti konkurentna i na tržištu EU)
- **politički uslovi** (oni obuhvataju razvijenu demokratiju, vladavinu prava, stabilnost institucija, poštovanje ljudskih i manjinskih prava...)

Ni jedna zemlja od utvrđivanja ovih kriterijuma, kao zvaničnih nije ušla u Evropsku uniju a da prethodno nije ispunila ove uslove.

Pregovori teku po principu "štapa i šargarepe" - kada zemlja koja se pridružuje EU ispunjava uslove, EU joj daje određene povlastice i privilegije i čini suprotno ukoliko zemlja koja želi da postane članica ne ispunjava uslove.

Šta je proces stabilizacije i pridruživanja?

U pregovorima sa zemljama Zapadnog Balkana koje su izrazile želju

da postanu članice EU, Unija je ustanovila Proces stabilizacije i pridruživanja, koji se završava potpisivanjem **Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA)**.

Ovaj proces se obavlja pre početka zvaničnih pregovora o kandidaturi za članstvo u EU, i označava snažnu posvećenost i EU i zemlje koja želi da pristupi članstvu, kao i nameru da ta zemlja zaista postane kandidat, a kasnije i članica EU.

Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju predstavlja završetak Procesa stabilizacije i pridruživanja, a Sporazum se odnosi ugavnom na usvajanje Pravnih tekovina (*acquis communautaire*) EU.

Svaka zemlja Zapadnog Balkana ima poseban pristup od strane EU, i za svaku postoje neki uslovi koji važe samo za nju. Uslov koji postoji za Srbiju i Bosnu i Hercegovinu, a ne postoji za druge zemlje regiona je saradnja sa Haškim trijunalom.

Šta posle potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju?

Tek kada zemlja potpiše Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, ona može početi pregovore o kandidaturi.

Posle podnošenja molbe za kandidaturu, nakon odluke svih država članica EU, zemlja otpočinje **pregovore o članstvu**.

Ovi pregovori traju izuzetno dugo i od zemlje koja treba da postane članica očekuje se da ispuni sve uslove koji su joj potrebni da bi mogla da postane punopravna članica EU.

Dokle je Srbija stigla u procesu pridruživanja?

Kada su u pitanju Kopenhaški kriterijumi, Srbija, na žalost, ne ispunjava **nijedan od tri kriterijuma**.

Kada su u pitanju **acquis communautaire**, Srbija je 2006. godine usvojila Ustav koji je u direktnoj suprotnosti sa pravom EU, zbog toga što eksplicitno propisuje da se na Srbiju odnose samo oni akti međunarodnog prava koji su u skladu sa Ustavom Republike Srbije. Ovo će pri pristupanju EU svakako biti problem, budući da je pravo EU nadređeno domaćem zakonodavstvu zemalja članica, pa čak i njihovim Ustavima.

Kada su u pitanju **ekonomski uslovi**, Srbija se nekoliko puta oglušila o dopise i upozorenja iz EU da u Srbiji postoji monopol i da osnove na kojima se gradi tržište u Srbiji nisu dobre, kao i da ne postoji prava konkurenca.

Na kraju, kada su u pitanju **politički uslovi**, Srbija ih ne ispunjava na više od jednog načina - osim toga što ne saraduje sa Haškim tribunalom, Skupština Srbije je u decembru 2007. godine u deklaraciji o Kosovu iznela svoj stav o vojnoj neutralnosti. Iako članstvo u NATO-u zvanično nije uslov za članstvo u EU, među političkim uslovima postoje i bezbedosni kriterijumi koje svaka zemlja mora da isouni. Budući da EU nema svoju vojsku, ona nema instrumente da proceni bezbednosnu situaciju u zemljama koje žele da joj pristupe i jedna organizacija koja može to da učini je NATO. Zbog toga ni jedna zemlja koja je u proteklih 9 godina pristupila EU nije to mogla učiniti bez članstva u NATO-u.

Kada je u pitanju **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju**, Srbija i Bosna i

Hercegovina su jedine zemlje u regionu koje nisu potpisale ovaj sporazum i to ih sprečava u daljim evropskim integracijama. Srbija zbog toga što ne saraduje sa trijunalom u Hagu, a Bosna i Hercegovina zato što odbija da izvrši reformu vojske. EU je u jednom momentu čak i prekinula pregovore sa Srbijom zbog nesaradnje sa HAGOM. Prekid u pregovorima je trajao više od godinu dana.

Hrvatska i Makedonija su ovaj sporazum potpisale još 2001. godine, Albanija 2006., a Crna Gora 2007. godine.

Srbija je konačno parafirala ovaj sporazum u novembru 2007. godine, ali ga nije i potpisala jer je EU odlučila da ga ne ponudi Srbiji na potpis zbog antievropskog raspoloženja u Vladi Republike Srbije, iako je potpisivanje bilo najavljenog za 28. januar ove godine.

REČ EKSPERTA

Novi Zakon o lokalnoj samoupravi

Piše: Emil Fejzulahil

Na mesto Pokrtajinskog sekretara za lokalnu samoupravu sam dosao u martu mesecu 2002. godine. Usvajanje novog Zakona o lokalnoj samoupravi dolazimo u situaciju da je to već treći zakon po kojem se ravnim za vreme jednog ipo mandata. Nije loše, zar ne? Loše je ipak. Nov Zakon je doduće ispravio nekoliko važnih manjkavosti prethodnog zakona, ali nije doneo suštinsku promenu sistema lokalne samouprave u našoj zemlji. Naravno ovaj Zakon ne treba posmatrati izolovano od drugih zakona koji uređuju ovu oblast, te ostaje još mala nada da bi uskoro moglo doći do nekih značajnijih promena, ali o tome će kasnije.

Nov Zakon se razlikuje od prethodnog, prvo i osnovno zbog toga što se više ne bira predsednik opštine direktno, već iz redova odbornika.

Svakom kritičaru tog rešenja mogu da poručim jedno: možda je to rešenje povratak u nazad ili jačanje partijske države, ali to je tako zapisano u Ustavu. Zanimljivo je da su najglasniji kritičari ovog rešenja upravo oni koji su izglasali novi Ustav. Gospodo, pazite sledeći put za kakav ustav glasate! Ostale promene se najviše tiču ranije fantomskog opštinskog veća, sada taj organ dobija svoj smisao i funkcionalnost i u suštini se vraća sistem koji je važio do 2002. godine a po kojem je skupština opštine birala izvršni odbor. Razlika između sadašnjeg Zakona i zakona koji je važio do 2002. godine je što sada predsednik opštine zastupa i predstavlja opštinsku dok je u tom nekadašnjem sistemu to činio predsednik skupštine. Dalje, uredjen je način funkcionisanja skupštine na bolji način za koji verujem da će smanjiti broj spornih situacija u opštinama naspram dosadašnjeg zakona. Taj haos koji vlada na lokalu je u ovom momentu najvidljiviji u Opštini Ruma, a ne mnogo bolja situacija je i u opštinama Bačka Palanka i Stara Pazova.

Ovaj Zakon su pratila još tri zakona: Zakon o lokalnim izborima, Zakon o teritorijalnoj organizaciji i Zakon o Gradu Beogradu.

Zakon o lokalnim izborima je ostavio postojeći proporcionalni sistem, gde je usput povećan cenzus na 5% i vraćen Dontov sistem raspodele mandata. Taj sistem je katastrofalno loš jer uopšte ne garantuje da će svako naseljeno mesto imati svog odbornika i celu izbornu trku na lokalnom nivou svodi na okraj između partijskih lidera u svakoj opštini, što dovodi do toga da kvilitet kandidata za odbornike nije bitan. Posebna glupost u tom Zakonu je uvođenje blanko ostavke koja, da bi glupost bila veća, u Zakonu se tako i naziva – blanko ostavka. Prvo, šta znači blanko, a drugo ako je ostavka lični čin, a jeste, kako ona može biti potpisana bez povoda i bez datuma? To je naravno urađeno zbog onih stranaka koji ne veruju svojim članovima i kojim članovima napuštaju. Rukovodstvima tih stranaka poručujem: Gospodo, vodite bolju politiku da vas vaši članovi, a pogotovo odbornici ne bi napuštali, a nemojte zbog toga donositi nakaradne zakone.

Zakon o teritorijalnoj organizaciji donosi jednu novinu, a to je određivanje većeg broja gradova, tj. opština koje se tako zovu. Tu želim da napomenem da je u tom Zakonu doneta jedna nova nadležnost za Vojvodinu, a to je da više nije moguće izvršiti promenu naziva mesta, ulice ili trga bez saglasnosti pokrajinske administracije. To je prva nadležnost Vojvodine (u nekim drugim oblastima Vojvodina je dobila neka veća sredstva, recimo, Zakon o privatizaciji). Zakon o poljoprivrednom zemljištu i sl. ali ne i prava) koja je ostvarena od donešenja Omnibus zakona do danas. Čestitam našim poslanicima, a i ja sam tu malo pripomogao. No, da se vratim na gradove. Nepostojanje prave političke ideje je dovelo do toga da je samo jedan suštinski kriterijum određen da li će neka opština biti grad ili ne, a to je broj stanovnika i samo jedna posebna nadležnost gradova, a to je mogućnost formiranja komunalne policije. Jasno je da će se to naravno urediti posebnim zakonom a koji će, jed da, samo što nije. Inisitiranje da se grad preciznije definisi, da se jasnije definisu nadležnosti koje ima grad, bilo je uzaludno.

Možda je za nas nevažan Zakon o Gradu Beogradu, međutim nije loše videti šta i tamo piše. Kad malo bolje pogledate, ne piše ništa. Beograd, za razliku od drugih opština i gradova ima mogućnost (što je imao i dosad) da formira gradske opštine i da može da formira sopstvenu vatrogasnju službu!!! Toliko je dobila naša prestonica, glavni grad vaskolikog Srbstva, da može da ima svoje vatrogasce.

Suštinski nov sistem lokalne samouprave bi morao da napravi razliku između male i velike opštine, opštine i grada, grada i glavnog grada. To se nije desilo donošenjem ovog Zakona. Ostalo je da opštine bez obzira na svoju veličinu i razvijenost imaju ista prava i obaveze – ona najbogatija i ona najsiromašnija, ona najveća i ona najmanja. Fiskalna decentralizacija će još dugo ostati san. Imovina lokalne samouprave, koja je doduće navedena u novom Zakonu, će biti kao i Đekna, još ne znamo.

Emil Fejzulahil

PRELAZNI POLITIČKI SPORAZUM SA EU:

Šarena laža

Piše:
Aleksandra Jerković

Sobzirom na to da Srbija nije u stanju da potpiše **Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju**, koji bi jedini omogućio dalju integraciju Srbije u Evropsku uniju, EU je Srbiji ponudila dokument pod nazivom Prelazi politički sporazum, koji je trebalo da uđe potpisanim 6. januara 2008. godine.

Vlada Republike Srbije građanima i građankama mora da objasne zašto nije u stanju čak ni da potpiše ni ovaj manje-više beznačajan sporazum, čija je jedina vrednost simbolička, a kamo li Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

Očigledno je razlog tome to što neko u Vladi već duže vreme, nažalost, uspešno koči i usporava evropske integracije Srbije. Posle odluke građana koji su se na predsedničkim izborima jasno odredili za Evropu, niko na to nema pravo i očekujemo da DS-a koji se deklarativno zalaže za evropske integracije da to i delima pokaže i da spreči svoje koalicione partnera da nas sve odvuku u izolacionizam.

Što se tiče samog teksta Sporazuma, on samo potvrđuje namere EU da se Srbija integrira, govori o tome kakve će koristi to imati za građane Srbije, dok realno ne znači ništa.

Tako se u tački 1. samo kaže da će Srbija i EU intezivirati saradnju, u cilju da Srbija postigne kandidaturu za članstvo - ovo je poznato od ranije. Jedini mogući način za postizanje statusa kandidata je postpisivanje sporazuma od stabilizacije i pridruživanju.

U tački 2. govori se o vizama i o liberalizaciji viznog režima - ovo bi se desilo i bez potpisivanja ovog sporazuma.

U tački 3. govori se o uključivanju u "Erasmus" program - Srbija je i ranije imala takvu mogućnost. Neke NVO već učestvuju u njemu, a jedini razlog zbog kog Beogradski univerzitet nije pristupio programu je to što nije reformisan. Kad bismo potpisali Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, Beogradski univerzitet bi morao da se reformiše da bi Srbija dobila status kandidata.

Nažalost, Sporazum, takav kakav nam je ponuđen, zaista jeste maksimum koji Evropska unija u ovom trenutku može da ponudi zemlji koja deklarativno želi da postane njena članica, ali neprekidno odbija da ispunjava uslove za to. Ovo je bio pokušaj EU da pokaže dobru volju i još jednom izrazi svoju spremnost da primi Srbiju u svoje članstvo.

Nadamo se i poslednji put.

NOVINARI ČJE SU REČI ODUZIMALE ŽIVOTE:

Ratni huškači moraju krivično da odgovaraju

UMeđunarodnom krivičnom tribunalu za Ruandu, u Aruši, u Tanzaniji, decembra 2003. godine, na doživotne kazne zatvora osuđena su dva bivša rukovodioca medija u Ruandi zbog učešća u genocidu 1994. godine u toj zemlji. Kazne su izrečene Ferdinandu Nahimani, istoričaru koji je bio jedan od osnivača i rukovodilaca popularnog Radija

Ratni huškači moraju biti kažnjeni:
Milijana Baletić

pola napunjene, ko će nam pomoći da ih ispunimo?" "Ne ubijajte te bubašvabe mećima - isecite ih na komade mačetama."

Kada su jednog dvadesetogodišnjeg seljaka iz plemena Hutu pitali kako je mogao da ubije dvoje šestogodišnje dece, odgovorio je: "Ne znam kako to da vam objasnim. Možete li da zamislite da sa radija čujete: 'Ubijte te ljudi.' Poruka je stigla do lokalnih vlasti. One su mobilisale vojnike i miličiju koji su išli od sela do sela skupljajući civile da ubiju ljudi. Mi smo pristali. Rekli su nam da se borimo za svoju zemlju!"

Po okončanju sukoba u Ruandi, novinari i vodeći ljudi ovog radija, ali i nekih drugih medija našli su se među najtraženijim na listama

optuženih za ratne zločine. Baš kao što su nekada Sarajlije maštale da se domognu pokojnog Rista Đoga, koji je iz studija paljanske televizije svakodnevno bljuvao nezamislivo mržnju po stanovnicima opkoljenog grada. Ili baš kao što je moj pokojni otac, a bio je veliki kavalir, svojevremeno sa gnušanjem okrenuo glavu kada je u centru Novog Sada video Milijanu Baletić.

I dok je kod monstruma sa Radija Hiljadu slobodnih brežuljaka (RTLM) i Hasanu Nguezeu koji je bivši direktor i glavni urednik ekstremističke revije "Kangura". Pravnik po struci i jedan od osnivača RTLM-a Žan Bosko Barajgvisa osuden je na 35 godina zatvora.

Radio Hiljadu slobodnih brežuljaka smatra se jednim od glavnih podstrelka krvavih pokolja koji su u proleće 1994. prekrili Ruandu, i u kojima je za stotinak dana ubijeno oko milion ljudi, uglavnom civila iz plemena Tutsi, ali i umerenih Hutua. Razmere ovog zločina ne bi ni izdaleka bile tako zapanjujuće, da nije bilo medija koji su podsticali Hutue da ubiju u ime "samoodbrane". Sa talasa Radija Hiljadu slobodnih brežuljaka, uz rege muziku, celodnevno se moglo čuti i ovako nešto: "Grobnice su samo do

Pošto propisi o slobodi štampe veoma variraju u različitim zemljama, i ne postoji neki međunarodni zakon po kome se može jasno odrediti granica između slobode govora i podsticanja na kriminalne radnje, ova presuda predstavlja presedan u međunarodnoj sudskoj praksi i važan primer u budućem radu međunarodnih suda. I, nadajmo se, važno upozorenje nekim drugim novinarima kojima bi slična zla mogla pasti na pamet. To

su naveli i Reporteri bez granica, koji su pozvali Tribunal da osudi ovo troje optuženih na dugotrajne zatvorske kazne, kao upozorenje drugim medijima ne samo u Ruandi već i širom sveta.

Iz svega napred rečenog jasno je da nemam ništa protiv lustracije. Ali, pošto živimo u državi u kojoj se zakoni ne primenjuju, pa tako ni onaj o lustraciji, ne treba imati iluzija da će nam se ikada više vratiti ona

izgubljena prilika iz oktobra 2000. godine da barem moralno sankcionisemo novinare ratne huškače i ratne propagandiste. To kako je meni što u mojoj zgradi, ispod moga stana, živi jedan od vodećih krvavih reportera zločinačke RTV Novi Sad, ne moram vam posebno objašnjavati. I kako je nama kada nam se kojekakve baletičke krvi napijaju po sudovima tražeći odštetu za pretrpljene "duševne boli" - i to dobro znamo.

Ali, kad se već Zakon o lustraciji ne primenjuje, ne treba gubiti nadu da će se jednog dana, kada pravosuđe ove države zaista postane nezavisno, biti podignute optužnice protiv bar nekoliko najistaknutijih novinara ratnih huškača. Jer, iako nisam pravnik, znam da je podstrekivanje na etničko čišćenje i genocid takođe krivično delo koje ne zastareva. I zato, a uprkos pravničkom skepticizmu, Nezavisno društvo novinara Vojvodine (NDNV) radi na prikupljanju materijala za podnošenje krivične prijave protiv jednog prominentnog gebelovskog pera iz našeg sokaka. I mogu vam iskreno reći da se mnogi od njih, a ima ih mnogo i premnogo, nimalo ne nasmeše kada čuju za ovakve naše namere. Ne zato što imaju savesti već zato što znaju što ih može snaći.

I da li vam se čini da nam se istorija ponavlja i da mediji nisu ništa naučili iz prethodne lekcije? A kako bi i naučili kada ne samo da nisu kažnjeni već su i nagrađeni za svoj pregalački rad u pripremi terena za odsecanja glava, mučenja i silovanja.

Dinko Gruhonjić
predsednik NDNV

Radikal iznad pravosuđa

Zastarevanje još jednog sudskog procesa protiv visoko rangiranog političara nanovo svedoči o tome da je u pojedinim slučajevima politika iznad pravosuđa, kao i o tome da se položaj nezavisnih novinara i medija u Srbiji ni malo nije popravio.

Naime, 1. februara na ročištu u Okružnom суду u Novom Sadu, koje je održano po tužbi novinara i urednika "Građanskog lista" protiv visokog radikalnog funkcionera Milorada Mirčića, nisu se pojavili ni političar niti njegov advokat. Razlog je vrlo jednostavan: sudske poslove zastario je sutradan, 2. februara.

Podsećamo javnosti da su novinari i urednici "Građanskog lista" podneli privatnu krivičnu tužbu protiv Mirčića 30. aprila 2004, jer je on 2. februara 2004. za njih rekao da rade u "ustaškom i prohrvatskom listu u kome svi smradovi u novinarstvu rade". Suđenje je tokom pet godina više puta odlaganje, pošto se Mirčić nije pojavljivao pred sudom ili se pozivao na imunitet, na koji nije imao pravo. Podsećamo da su zastupnici novinara upozoravali na odgovrađenje suđenje i želju da dođe do zastarevanja. Prvi put, Mirčić se na suđenju pojavio 21. januara ove godine i ponovo uvrede na račun novinara "Građanskog lista".

A sada je sasvim jasno da će postupak zastarijeti iz jednog jedinog razloga: sud nije smeo da sudi Mirčiću, zbog njegove visoke političke pozicije. Da je u pitanju neki običan građanin, suđenje bi odavno bilo gotovo. Novinari sada preostaju da pokrenu parnični postupak za naknadu štete, što će značiti još jedan predug proces. Ali, ako pravde nema u Srbiji, biće je u Strazburu. Zastupnici "Građanskog lista" predmet su prosledili Evropskom судu za ljudska prava. Ukoliko sud u Strazburu presudi u korist novinara i urednika "Građanskog lista", u šta ne sumnjamo, teret nemalih finansijskih obaveza neće pasti na Milorada Mirčića, već na poreske obveznike Srbije.

Pozivamo nadležne organe izvršne i pravosudne vlasti u Srbiji da preispitaju čitav postupak protiv Mirčića i da donesu adekvatne mere protiv onih koji su svojom nefikasnošću ili opstrukcijom doveli do zastarevanja.

Nezavisno društvo novinara Vojvodine

SMRT RADISLAVA STOJANOVA, RADNIKA "ŠINVOZA":

Da bi se živelo, plaća se životom!

Čekajući pravdu:
Radnici "Šinvoza"

Ime Radislava Stojanova neće u Zrenjaninu nositi nijedno preduzeće, škola, ulica ili naselje. Razlog je što je samo želeo da radi i zaradnim novcem omogući solidne uslove za život svojoj porodici. Preminuo je 16. januara, u 40-toj godini, tokom protesta zrenjaninskih firmi Šinvoz i BEK u Domu sindikata u Beogradu. Za prepostaviti je da organizam nije mogao da se suprotstavi naporima i stresovima, pa je lekarima preostalo samo da konstatuju da je srce otakalo. I ova smrt, kao i većeg broja ljudi u poslednje vreme, označena je prirodnom. Smanjeni imunitet i prevelika iskušenja uzroci su tragičnih ishoda. Krivaca, dakle, nema. A da li je baš tako?

Pre odgovora još nekoliko pitanja: Ko je pojedince doveo u bezizlaznu situaciju? Da li su se tragedije mogle sprečiti? Da li su odgovorni valjano uradili svoj posao? Recimo u Agenciji za privatizaciju, istražnim organima, policiji, sudovima (državi). Bude li se ikada dokazalo da je u postupku

privatizacije (u ovom slučaju BEK-a i Šinvoza iz Zrenjanina) prekršen zakon, izostala njegova primena – da je neko za to primio novac, da je NN osoba zbog lične koristi sakrila krivične prijave, da je neko iz nemara zatratio prijave, tužbe, žalbe i molbe radnika, biće sasvim dovoljno elemenata da se posumnja da je kod Stojanova nastupila prirodna smrt, pre da je reč o ubistvu. U tom slučaju trebalo potražiti odgovorne i za samoubistva trojice radnika Šinvoza posle privatizacije.

Previsoke su to cene za ljude koji žele da žive normalnim životom.

Isuviše visoke će verovatno biti i za one što žele da prigrabe svo blago ovog sveta. Opredeljenje većine građana Srbije da se krene putem društvenih promena nije na umu imalo ovakvu i ovu privatizaciju. Kao malo gde u ovoj državi su se, u velikom broju slučajeva, na istoj strani našli kriminalci, policajci, sudske i političari. Ocenu da spadamo među najkorumpiranije države u svetu ne možemo dovezati pripisivati zlonamernima. Činjenice su neumoljive. Pojedinci koji nisu tokom života stekli naviku da peru zube, za kratko vreme su je nadokna-

dili veštino pranja novca. Našli su se na okupu oni bez porodičnog imetka i oni bez prtljaga. Zajednička im je bila namera da iskoriste smutno vreme, odnosno vreme čuda. Novobogataši, kakvih je malo u zemljama koje su tranziciju okončale, postali su uticajni u društvu (u ekonomiji i politici). Pošto ih niko do sada nije pitao kako su zaradili prvi milion maraka, oni sada nude odgovore kako treba da izgleda Srbija i kojim pravcem će se kretati. Odavno je ovo društvo prestalo da liči na sebe. Sada je izgled dobilo po glavnim akterima. Oplačkana je imovina koja su generacije stvarale, nasilje je svakodnevница a bezkonja i korupcije je više nego ikad. Tajkuni (u slobodnom prevodu sa kineskog VELIKA SVOTA) nisu mogli da se domognu basnoslovnog bogatstva bez nečije podrške. Naravno misli se na potporu političke elite.

Za Ligu socijaldemokrata Vojvodine ovakva raspodela (preciznije OTIMAĆINA) društvenih dobara nije ni konačna, ni završena. Ostalo

je još toliko tога. Namere ilustruje podatak da jedino Savet za borbu protiv korupcije, inače vladin organ, nije dobio veći budžet za 2008. godinu. Svima, čak i tajnim policijama, dodeljeno je više novca nego lane. Verovatno da bi energičnije moglo da se utrkuju koja pre NEĆE pronaći haške optuženike. Mada ovakvo stanje nalikuje beznađu, rešenje postoji. Za sve političke opcije koje su ispred građana stavljale svoje pojedinačne ili nacionalne interese, koje većina stanovnika Vojvodine i Srbije ne razume, dolazeći lokalni i pokrajinski izbori bi mogli biti strašni sud. Ništa bolje na izborima ne bi trebalo da produži ni oni što se pozivaju na narod sve misleći: NAROD, TO SAM JA. Izbori su, dakle, šansa da ispoštujemo pravo na rad, omogućimo građanima da o zarađenom novcu odlučuju u svojoj opštini i pokrajini i, konačno, žive mirnije i srećnije.

Radislave Stojanovu i mnogi ovoga puta nespomenuti, neka vam je laka crna zemlja.

ZBK

OKRUGLI STO O BORBI PROTIV KORUPCIJE U SKUPŠTINI VOJVODINE:

Iza netransparentnosti kriju se kriminal i korupcija

U Skupštini Vojvodine održan je okrugli sto na temu borbe protiv korupcije "Koliko je netransparentnost javnih podataka oblik korupcije u Srbiji i koliko šteti javnim interesima i razvoju društva".

Predsednik Skupštine AP Vojvodine Bojan Kostreš istakao je u uvodnom izlaganju da je transparentnost rada obaveza svih društvenih institucija, a ne izraz dobre volje.

"Podsetio bih još jednom na činjenicu da ni Skupština Vojvodine, ni Izvršno veće nisu još uvek uspeli da dobiju na uvid sve anekse Ugovora o koncesiji na autoput Horgoš – Požega, što je očigledan primer netransparentnosti rada", istakao je Kostreš.

Poverenik za informacije od javnog značaja Rodoljub Šabić rekao je da se iza svakog pokušaja vlasti da od javnosti sakrije određene podatke obično kriju kriminal i korupcija, i dodao da su ljudi koji su sakupili hrabrosti da prijave ovakve slučajevе neretko ostajali bez posla i snosili slične posledice, dok su odgovorna lica uspela da izbegnu odgovornost.

Član republičkog Odbora za sprečavanje sukoba interesa Slobodan Beljanski rekao je da su i političke stranke krivci za korupciju zbog toga što su motivisane materijalnim interesima. On je istakao da funkcioneri u strahu od preterane radoznalosti javnosti često pribi-

gavaju korumpiranju i neistinama.

Predsednica Saveta za borbu protiv korupcije Verica Barać ukazala je na veliki broj slučajeva dokazane korupcije, kojoj je prethodilo skrivanje javnih podataka i upozorila na mnoge nelogičnosti u funkcionisanju državnih organa. Kao jednu od značajnijih ona je istakla to da je Srbija jedna od retkih zemalja koja nema spoljnu reviziju budžeta, te da je gotovo nemoguće ustanoviti na koji način se ta sredstva realizuju.

Na okruglom stolu učestvovali su i pokrajinski ombudsman Petar Teofilović, programski direktor Transparentnost Srbija Nemanja Nenadić, predstavnik OEBS-a Miroslav Janković, generalni sekretar Nezavisnog društva novinara Vojvodine Nedim Sejdinović i predsednici Odbora za informisanje i Odbora za privatizaciju u Skupštini AP Vojvodine Oto Buš i Miroslav Grubanov.

MAJČICA RUSIJA ILI...

Koliko košta ruska ljubav

Spoljno politički pravac koji je Srbija zauzela dolaskom na vlast Vojislava Koštunice dodatno se utvrđuje poslednjih meseci jačanjem pozicije Ruske federacije u našoj zemlji. Tu poziciju pre svih jačaju predstavnici političkih partija koji zaboravljaju da Srbija nezavisna zemlja i da je njen glani grad Beograd a ne Moskva. Radikalni, Koštunički DSS, Nova Srbija i socijalisti ponašaju se kao predstavnici političkih partija koje deluju u Rusiji, a njihovi poslanici ponekad se u svom zanosu ponašaju kao deputati Ruske Dume.

U poslaničkim klupama Narodne skupštine Republike Srbije češće se čuje raska od srpske himne, a često se mobilni telefoni narodnih poslanika oglašavaju i sa porukama Radio Mosve. Savsim je sigurno, u Srbiji se rađa novi oblik podstićanja, naravno Rusiji i njenom lideru Vladimiru Putinu. Ljubav prema je izrazito neracionalna, kako sa političke tako i sa ekonomskih strane. Političko vezivanje samo za jednu zemlju, koja nije jedan od moćnijih kreatora moderne politike je pogrešno i neodgovorno. Zaboravlja se uticaj Sjedinjenih Američkih Država i njihovih evropskih saveznika na svetsku politiku i na taj način se u velikoj mjeri otežava pozicija Srbije.

Otvaranje svih vrata Rusima čini se još više neracionalnim kada se u obzir uzme činjenica da Vladimir Putin za osam godina svog predsednikovanja Kremljom nije posetio Srbiju i nije je uvrstio u spisak pedeset i šest zemalja koje je obišao, što predstavlja veoma zanimljivu činjenicu. Ipak, sve ovo je nedovoljno da uveri domaće rusofile da je velika ljubav prema ovom istočnoj zemlji nešto što nije racionalno. Pre dva meseca je u Srbiji, pa tako i u Vojvodini, ljubav prema Vladimиру Putinu počela da se iskazuje davanjem titula počasnog građanina u pojedinih gradovima. Tim putem krenuli su Raška, Apatin, Vrbas, Petrovac na Mlavi, na kraju i Novi Sad. Ovakvi izlivi ljubavi bili su odlika nekih drugih vremena, a danas se ovaj vid iskazivanja divljenja i poštovanja može naći samo i Kim il Sungovoj Severnoj Koreji.

Putin i Rusi su verovatno ovu ljubav zasluzili visokom cenom gasa koju stanovnici Srbije i Vojvodine

plaćaju ruskim firmama. Ta cena je viša nego u Nemačkoj ili Francuskoj. Možda je ta ljubav zaslužena i zbog izuzetno niske cene koju je ruski Gasprom dao za naš Naftagas.

Mogli bi da pomenemo i činjenicu da je Rusija Meka za mnoge pojedince koji se po raznim kriminalnim osnovama nalaze na našim poternicama. Naravno da tu treba pomenuti imena Mirjane Marković i Marka Miloševića i njihovo dobijanje ruskog azila. Lepo se živi u Mosvi od para koje su pokradene u Srbiji.

Vrlo interesantno, Rusija krije naše kriminalce, a ubire lovorce. I interesantno, ali i šizofreno.

Srbija treba da dobre odnose sa Rusijom, naravno, na ravnopravnim osnovama, ali da ne zaboravlja da se nalazi u Evropi i da su joj komšije Mađari, Rumuni, Bugari, Hrvati, Slovaci, Nemci, Italijani, Grci, Francuzi, znači Evrpljani.

Kultura Srbije je iznikla na tradicionalnim evropskim vrednostima i tu činjenicu ne treba zaboraviti. Veštačko približavanje Rusiji je štetno i koristi samo interesima uskog kruga ljudi iz okruženja Tomislava Nikolića i Vojislava Koštunice.

Vreme je da se postavi pitanje ovom dvojcu: Koliko košta građane Srbije ova nova rusko-putinska avantura?

Odgovor je jasan. Puno.

A. Marton

RADIKALSKI TALASI:

Promene Maja

Ovo pišem zato da bih odbranio jednu tezu: da DS i Tadić nisu protekli godinu dana tako jalovo koalirali sa Koštunicom, Boris bi mnogo ubedljivo pobedio Tomu nego što jeste; a da radikali kojim slučajem 2004. nisu uzeli lokalnu vlast u nekoliko gradova i opština, Toma bi danas bio predsednik Srbije.

Niko me neće ubediti da je Tominu kampanju zaista osmislio Vučić. On na našu sreću jeste nešto radio između dva kruga, to su bili oni zakupljeni termini, negativna kampanja vezana za Hrvate, kosovske Albance, tamburaše, izložbe i autonomaše, ali to je samo pomoglo Tomin poraz dodatno motivišući vojvodanske birače. Tu je rukopis bio jasan, još uvek se sećam istog obrasca Vučićevih "Radikalnih talasa" iz sezone 1999./2000.-te, pa kako su prošli onda, tako im je bilo i sada. I baš zato što su se oni dokazali kao svet kojem ni učenje na sopstvenim greškama, a kamoli na tuđim, nije blisko, zaista ne verevujem da je najbolji deo ove radikalne predsedničke kampanje – uzvik "Promene!" – potpisao onaj isti majčin sin.

A zašto je priča o promenama tako važna? Zato, jer se analitičari ubiše da objasne otkud više od dva miliona nacionalista ili gubitnika tranzicije ili šta već koji su glasali za Nikolića, i kako je Tadić pobedio ne zato što su ga ljudi podržavali već zato što su se uplašili koliko je ovih drugih mnogo. U ovoj priči oko Tadićevih glasova zaista ima mnogo istine, ali je interesantan što se kao podrazumevano uzima da niko od Tominih februarskih glasača nije to postao u inat kohabitacionoj unjkavosti. Iz nekog razloga se misli da su demokratski orientisani birači oni koji se razumeju u politiku, koji čitaju i razmišljaju, a ne oni koji prosti osećaju i glasaju na mah. Da su te pretpostavke tačne, radikalni bi stalno pobedivali. Stoga, ja mislim da je 03.02. Tomino ime zaokružilo podosta onih kojima je više dosta političarenja, potopljene harizme i praviljenja budućnosti kao da u njoj treba da žive samo mačke, a ne i naša deca. Tako su već bili spremni da poruče nešto kao "u redu, hajde sada da vidimo šta će još ovi da urade, svi ostali nas već predugo zavlače"; a neko, ko nije odavde i ne preziva se Vučić, to je shvatio, za dobre pare

Piše:
Obren Marković

pred Tomom uzviknuo "Promene", a ovaj je bio dovoljno mudar da ga posluša. Naravno da tu ima jedna falinka, jer radikalni jesu bili na vlasti ili bar na uticaju onda kada nam je bilo najgoro; ali ipak, od 2000.-te je prošlo već osam godina. I tako je Toma dobio preko 2 miliona glasova. Dobra vest je da svi oni ipak nisu antievropski i ratno opredeljeni birači; loša vest je da to mogu postati, ako se neodlučnost i taktiziranje predugo nastave.

Zašto tako mislim? Pa, pogledajte mesta где su radikalni 2004. osvojili lokalnu vlast, i rezultate u njima. Najveći grad kojim još uvek vladaju je Novi Sad, a Toma je tu počušten sa preko 11% razlike.

Ne tako drastično, ali slično se dogodilo i sa pauperizovanom Kikindom, i sa Borom gde je radikalni predsednik opštine ne tako davno predvodio nezadovoljne topioničare, pa čak i u Bidžinom Svilajncu. Zašto? Zato što su stanovnici mesta u kojima su radikalni na vlasti videli kakve su to "promene" koje donose oni i njima bliski. Dosta im je, i takvi su stvarno masovno birali manje zlo. Uz Zigoru koji upravlja budžetom, novosađanima čak i ovi što kohabitiraju izgledaju kao andeli. Tu razliku ne mogu da nadoknade čak ni svi oni ljudi koji su čistim finansijskim interesom vezani za crno-sivo-crvenu koaliciju, i zato u maju slutim neke promene u lokalnoj vlasti. U Novom Sadu i Kikindi, pre svega. Što i dalje ne znači da treba da zanemarimo potrebu za promenom i odlučnošću, i srca otvorena za nedvosmislenе poruke i dela, koje su nam građani tako ubedljivo demonstrirali.

Ukoliko nas događaji ne preteknu, sa "istorijske" distance od mesec ili dva dana, hladne glave bismo mogli da razmišljamo i o drugim porukama sa proteklih izbora: o novouspostavljenoj odgovornosti aktera naše političke scene i šta ona nosi onima koji za zrelost nisu spremni ili sposobni; o tome zašto je Dunav psihički razmeđe biračke logike i da li je jedino pitanje za Vojvodinu da li će joj Tadić uzvratiti pažnju, jer verovatno neće; ko će zauzeti politički i birački prostor umirućeg DSS-a... Teško je o svemu tome razmišljati, dok traje početak kraja one priče koja nas je opterećivala i zamagljivala nam pogled već decenijama.

Manjine treba uvažavati

Nedavno je Svetski dan manjina od političkih stranaka jedino obeležila Liga socijaldemokrata Vojvodine. Čak su i mediji, bez obzira na raspoloživu frekvenciju, prešli preko ovog datuma ili su ga tek usput pomenuli. O kod onih što su nešto malo vremena i prostora posvetili ovom problemu, ubrzo su svetla reflektora i pažnja usmereni na sasvim druga dešavanja. Namera nas u LSV je bila da još jednom skrenemo pažnju javnosti na manjine u društvu. Bez obzira da li su nacionalne, verske, jezičke, da li su to po svom socijalnom statusu ili je reč o osobama sa invaliditetom.

Davno je rečeno da demokratija nije samo vladavina većine, već je istovremeno razumevanje i odnos prema manjinama. Pošto se snaga i zrelost društva ogledaju u pažnji prema licima koja su u manjini, nemamo mnogo razloga za zadovoljstvo. U sadašnjim okolnostima nedostatka samopoštovanja i poštovanja mogu nam se uputiti kritike da je politički nepromišljeno govoriti o manjinskim nacionalnim zajednicama, pravima pripadnika drugih crkava ili veroispovesti, osobama u kolicićima ili, recimo, Romima. U Ligi socijaldemokrata Vojvodine smo iskusili da biti u manjini često znači biti omražen, prezren, prokazan ili, u najboljem slučaju, ignorisan. Biti različit ne znači da si separatista, zalagati se za poštovanje društvenih institucija nije politički trik već potreba, tražiti da se država decentralizuje znači, pre svega, brigu za građane Vojvodine. U uređenim državama zakonom je regulisan položaj i prava manjina a prekršiocima se izriču kazne. Analizirajući naše prilike u većini slučajeva, nažalost, ovi odnosi nisu uređeni ili se zakon krši. Često se to čini pod okriljem i u ime države. Šta u tom slučaju preostaje građanima? Sigurno je da pojedinci ne mogu kazniti državu ali je mogu menjati. Prilagoditi je mogu savremenim uslovima tako što će priliku dati drugima. Možda mladima, možda obrazovanim, tek onima koji za cilj imaju poštovanje potreba građana. Trajno programsko opredeljenje Lige socijaldemokrata Vojvodine je zaštita manjina i ostvarivanje njihovih prava.

Da podsetim, svi smo ponekad bili ili jesmo manjina. U politici, među sagovornicima, na stadionu, u životu.

Piše:
Tibor Vaš

NAKON POLUGODIŠNJE BORBE SENČANSKE OMLADINE LSV:

Vojvođanska zastava vratila se u Senu

Pola godine je trebalo da prođe da se u Senu vrati vojvođanska zastava. Zaslugom i ličnim zalaganjem direktora nekih javnih preduzeća danas se vojvođanska zastava ipak vijori u našoj opštini

Senta, miran gradić u severnom potisu, na Bačkoj strani reke Tise, mesto gde su počele prve antirante demonstracije 1991. godine i gde su vojvodanske ideje, pa i ideje Lige socijal-demokrata uvek bile jako bliske njenim građanima, u svojoj novijoj istoriji doživela je dve velike nepravde.

Prva nepravda koja sve Senčane i danas boli načinjena je van Sente. Naime, ovaj bački grad, miloševičevim i šešeljevim zakonima, upakovan je u Severnobanatski okrug. Ovim je Senta, zajedno sa Adom i Kanjižom zakonski bukvalno preseljena iz Bačke u Banat. Na našu veliku žalost, ni dan danas, posle velikih petooktobarskih promena, pa ni pored "demokratskog" ministra čija je to nadležnost, i nakon mnogih praznih obećanja, Senta još uvek ne može da se vrati u svoju Bačku.

Druga nepravda koja Senčane svakako još više boli načinjena je upravo od strane samih Senčana, tačnije od lokalne vlasti u ovoj opštini, koju čine Savez vojvodanskih Madara, G17+ i Vojvodanska partija. Milošević i Šešelj uspeli su da Senu pretvore u banatsku varoš, dok je lokalnim vlastodršcima pošlo za rukom da Senti ne daju pravo ni da bude vojvodanski grad. Sramni odnos lokalne vlasti prema simbolima Vojvodine, koji po uzoru na opštine u kojima je uvedena prinudna uprava ili su na vlasti radikalni, nisu istakli zastavu pokrajine na zgrade lokalnih institucija, materali su omladinice Lige socijaldemokrata Vojvodine na borbu za vojvođansku zastavu.

U toku te duge borbe, opštinska organizacija Omladine Lige Socijaldemokrata

Vojvodine u Senti u julu mesecu prošle godine sprovela je akciju "Bez zastave nema ni Vojvodine". Akcija je obuhvatala prikupljanje potpisa građana za peticiju kojom se od aktuelne lokalne vlasti traži isticanje vojvodanskih znamenja na institucije opštine Senta. U tronodeljnoj akciji svoj potpis podrške dalo je oko 1500 građana cele opštine. Peticija i svih prikupljenih potpisa podrške, 11.07.2007. lično su uručeni predsedniku senčanske opštine Atili Juhasu (SVM), koji je tada, uz prisustvo medija, dao obećanje da će se u najskorijem roku zastava Vojvodine zavijoriti u našoj opštini. Bila je to još jedna laž gradonačelnika Sente, koji iz za nas neobjasnivih razloga ne želi vojvodansku zastavu u svom gradu, iako je stranka čiji je on kadar i sama glasala za vojvođanska znamenja u Skupštini Vojvodine.

Bila je ovo samo prva runda te bitke, te su s toga omladinci Lige sastavili i poslali protestna pisma, pojedinačno, svakom direktoru javnih preduzeća i drugih ustanova čiji je osnivač opština. U tom pismu direktori su kao odgovorna lica bili pozvani da ispoštuju odluke Skupštine Vojvodine vezane za isticanje vojvodanskih znamenja, ali i novi Ustav Srbije, koji upotrebu ovih simbola takođe priznaje.

Pitali smo se kome u Senti smeta Vojvodanska zastava i ko to i zbog čega ne želi Vojvodinu u Senti i Senu u Vojvodini.

Pola godine je trebalo da prođe da se u Senu vrati vojvođanska zastava. Zaslugom i ličnim zalaganjem direktora nekih javnih preduzeća danas se

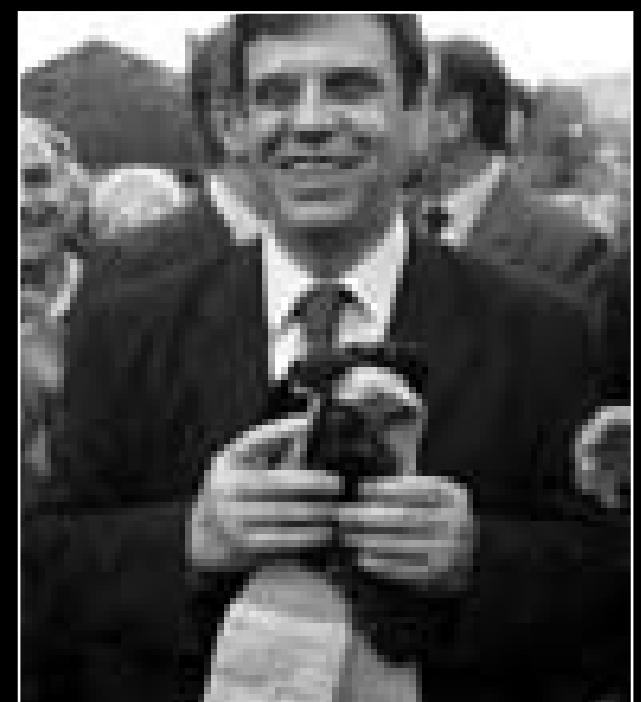
vrijednost vojvođanske zastave ipak vijori u našoj opštini. Molimo i one njihove stranačke kolege, upravnike ostalih gradskih preduzeća koji još nisu stali na našu stranu, da što pre istaknu vojvodansku zastavu. Tada će nam još samo ostati da lokalna, tzv. "senčanska", vlast, koju čine stranke koje se navodno zalažu za punu autonomiju naše pokrajine, najzad posluša svoje građane i da shvati da je Senta u Vojvodini, i da je Vojvodina i u Senti. Samo tako moćiće da se izborimo da naš grad uskoro vratimo i u Bačku, gde pripada i gde je uvek bila.

Opštinska organizacija Omladine Lige Socijaldemokrata Vojvodine u Senti zahvaljuje svim građankama i građanima koji su nas podržali u ovoj borbi i poziva sve Senčane da istraju zajedno sa nama u svim evropskim, gradanskim i vojvodanskim idejama.

OO LSVO Senta

KAKO POBEDITI PREMIJEROVU ZLOVOLJU:

Pamflet o dobrom raspoloženju

Ovaj savet je neophodno primeniti u što kraćem vremenu, koliko odmah. Kao takav daje najbolje rezultate. Potrebno je da osobi koju prvu sreću u kući, stanu, na poslu, u školi, na ulici ili bilo kojoj drugoj situaciji, kažeš nešto lepo. Može to da bude član porodice, komšija, prijatelj, rođak, poznanik ili nepoznata osoba, tek reci joj nešto lepo. Uputi reči pažnje, razumevanja, podrške, ljubavi. Potrudi se da ih sagovornik pamti bar 60-tak minuta, jer veliki je to deo života. Ako, opet, nikoga ne bude u blizini, pozovi telefonom neku od navedenih osoba. Malo uloženog truda, vredeće neizmerno. Dobre želje i namere nemaju cenu. Ako trenutno nisi inspirativan, ne pada ti na pamet ništa prikladno, ne možeš da se setiš citata misličica ili stiha pesnika, nemaš knjigu pri ruci koja će ti ponuditi rešenje, nemoj odustati.

Saopšti sagovorniku: LIGA SOCIJALDEMOKRATA VOJVODINE.

PETA AKCIJA "POKLONIMO KNJIGU"

Tako to rade ligaši

Srpskom brendu otimačine, pljačke i grabeži mladi ligaši u Zrenjaninu već pet godina za redom suprotstavljaju vrednosti poklanjanja i darivanja. Upravo već toliko dugo traje akcija u kojoj članovi Lige socijaldemokrata Vojvodine, omladinskog uzrasta, prikupljaju knjige za školske biblioteke. I ovoga puta, završnička akcija je održana 14. februara, na Dan zaljubljenih i Dan vino-

gradara i vina. Sveti Valentini i Sveti Trifun se obeležavaju tog dana, pa nije nimalo slučajno što su ligaši odlučili da ovaj datum, pre svega kao simbol zajedništva. Pokazuju se da višenacionalna, multikulturalna, multi jezična i višekonfesionalna Vojvodina inspiriše jedino one sa članskom kartom LSV. Drugi se Vojvodine sete samo pred izbore.

Kao najveću vrednost ove akcije omladinci ističu veliko učešće i odziv građana. Knjige su poklanjali članovi Lige, stranački simpatizeri, ali i Zrenjaninci koji nisu politički opredeljeni. Najlepši trenuci na završnoj svečanosti bili su pojavljivanje mališana sa poklon-knjigom. To ohrabruje i daje podstrek ligašima. Ipak dolaze oni koji će ispred nasilja, grubosti i omalovažavanja staviti toleranciju, razumevanje i saradnju.

Tokom prethodne četiri godine prikupljeno je preko hiljadu knjiga. Prikupljene su školskim bibliotekama u Tomaševcu, Batošu, Banatskom Despotovcu, Perlezu, Lazarevu i Orlovatu. Ovim knjigama su uvećani fondovi biblioteka u Mesnoj zajednici Lazarevo, Domu učenika "Angelina Kojić Gina" iz Zrenjanina i Dečijeg odeljenja zrenjaninske bolnice. Žanrovske su bile zastupljene slikovnice, lektire, zbirke poezija, romani, priповetke i knjige iz drugih oblasti i formi stvaralaštva.

Završna peta po redu akcija "Poklonimo knjigu" održana je u prostorijama zrenjaninske LSV. Mladi ligaši su se potrudili da budu dobri domaćini. Za darodavce su pripremili sokove i vino. Nije izostala ni dobra muzika. Prikupljene su knjige za dve nove školske biblioteke u zrenjaninskoj opštini. Posle još jedne akcije ostalo je uverenje da će naredne godine biti prikupljeno još više knjiga. Tako to rade ligaši, pre, za vreme i posle izbora.

Informativna služba GrO LSV Zrenjanin

KIKINDA

Veliko kikindsko trežnjenje

Izbori u Kikindi pokazali su: da je na biračka mesta izšao i glasao 39.801 glasač, što predstavlja 73% biračkog tela u ovoj opštini; da je od izišlih za Borisa Tadića glasao 20.171 glasač, ili 51% od ukupnog broja izišlih, dok je za Tomislava Nikolića glasalo 18.955 glasača, ili 47,6% onih koji su tog 3. februara koristili svoje opšte i neposredno pravo glasa. Opet su sela kikindske opštine dale svoje glasove radikalima, a grad evropskoj opciji, iako se zapaža da ni sela više nisu onoliko sigurna, te da je ukupan broj glasalih za Nikolića bio manji nego u prvom krugu.

Izuzetak od ovog pravila bila su sela sa značajnim udelenom ili većinom mađarskog življa: ona ne glasaju za radikale nikada, pa nisu ni sada, ni u jednom od dva kruga, ni slučajno.

Te noći posle izbora demokrate su slavile, radikali čutali, a obema opcijama predstoje, kao posle svakog slavlja, jedno veliko trežnjenje. Nikolićeve pristalice su se našle u čudu, jer je Kikinda od 2004. godine postajala jedna vrlo radikalna varoš umesto nekada tolerantnog grada: ljudi nisu verovali da je njihovo uverenje ovako uzdrmano i da vreme njihove prevlasti upravo prolazi pored njih. Ostali mogu da se zamisle, kako je moguće da pored svega još uvek toliko ljudi glasa za radikale, kao da im nije bilo dosta sve što su preživeli u doba kad su radikali itekako učestvovali u vlasti na svim nivoima, davnih devedesetih – a kad se već zamisle, onda mogu da procene u kom pravcu da usmeravaju svoje dalje akcije. Nezavisno od svih analitičara, to je formulisala nezaposlena devojka koja prodaje robu na kikindskoj pijaci: "Nisam ni u kojoj stranci, draga mi je što je Tadić pobedio, a JOŠ DRAŽE ŠTO JE NIKOLIĆ IZGUBIO". Upravo taj strah – šta ako radikali opet pobede – izvukao je ljudi na birališta, da već jednom odluče: koliko mogu da pretrepe, a šta NE SMEJU da dozvoli.

Rezultati izbora daju novu nadu za predstojeće pokrajinske i lokalne izbore: na šta ćemo pristati, a šta nećemo dozvoliti.

G. Perunović Fijat

SRCE MOJE VOJVODINE

Već je mnogo vode Dunav bezuspešno prolio ne bi li potkopao temelje Petrovaradinske tvrđave, a mnogo se žica na našim tamburicama pokidalo od vremena kada je Vojvodina imala punu autonomiju i Janiku Balaža. Nekako neprimetno, u galami Miloševićevih trubača sa Kosova i lokalnih srpskih dušebržnika, pred kraj te "jogurtne" 1988, otišao je i Janika Balaž. Tamburica je utihnula, trube su zasvirale, a kad trube zasviraju mnogi to shvate kao poziv na "patriotsku dužnost". A posle truba zagrmeše topovi...

Negde na marginama te buke i besmisla, kao svilena nit veze sa nekim boljim vremenima, treperila je tamburica. Kao vrsta otpora halabuci tadašnjih dešavanja, kao pasivni otpor svojstven vojvođanskom mentalitetu. Osim u kafani, pronašla je svoje mesto i u pozorišnoj sali. I kako su vremenom ratni, i drugi trubači, ostajali bez daha, tamburica se mogla sve jasnije čuti. A kroz tamburicu naslonjenu na grudi čuje se i kako kuca srce Vojvodine.

Liga Socijaldemokrata Vojvodine, čije je srce oduvek i zauvek vojvođansko, želi da specijalno pripremljenim izdanjem CD-a pokaže i podseti na sve one pesme što umeju da iskažu ljubav prema Vojvodini i ljudima što ovde žive. U sopstvenoj produkciji, sa vrhunskim

tamburaškim orkestrom iz Subotice pod upravom Stipana Jaramazovića, sa aranžmanima Zorana Mulića i sve to pod iskusnim uhom producenta Jovana Adamova, nastao je CD pod naslovom "Srce moje Vojvodine". Devetnaest pesama otpevali su Milan Prunić, Andelka Govedarević, Saša Petrović, Batin sentimental bend, Ljubiša Krnić, Danka Ubiparip, Mladen Jovičić i mnogi drugi. Tu su pesme koje se već dugo pеваju – "Salaš u malom ritu", "Rastao sam pokraj Dunava", ali i one koje su nastale u poslednjih dvadesetak godina – "Dobro jutro, Vojvodino", "Probudi se Vojvodino", "Vojvodina za prodaju nije". A tu su, napokon, i neke pesme nastale u poslednjih nekoliko godina – "Zdravica Vojvodini", "Ko te ima, taj te nema"... Mnoge od ovih pesama su pobedničke pesme na festivalu "Zlatna tamburica", unazad 20 godina.

I omot i oprema CD-a su u skladu sa onim što su slike i simboli Vojvodine – nekada i danas. Ovaj CD deliće se besplatno, onima koji će želeti da ga čuju. Posle višemesečnog rada na stvaranju ovog CD-a, reći ću samo da sam ga na kraju preslušao putujući po Vojvodini. I osetio sam kako pulsira sa onim što me okruživalo u tim trenucima. To je to srce moje Vojvodine. Janika bi verovatno voleo da ga čuje...

Aleksandar Kravić

